

QUADERN

Llengua

Primer trimestre

El quadern Llengua 4, per a quart curs de primària, és una obra col·lectiva concebuda, dissenyada i creada en el departament d'Edicions Educatives de Santillana Educación, S. L. / Edicions Voramar, S. A., dirigit per **Teresa Grence Ruiz** i **Immaculada Gregori Soldevila**.

En la seua elaboració ha participat l'equip següent:

TEXT

Teresa Broseta Fandos (Lectures inicials)

Rosa I. García de Blas

Xavier Molina Martí

Roger Sarrià Batlle

Empar Tortosa Sanz

IL·LUSTRACIÓ

Agustín Comotto

EDICIÓ EXECUTIVA

Empar Tortosa Sanz

DIRECCIÓ DEL PROJECTE

Immaculada Gregori Soldevila

DIRECCIÓ I COORDINACIÓ EDITORIAL DE PRIMÀRIA

Maite López-Sáez Rodríguez-Piñero

Índex

Unitat 1

COMPRENC UN TEXT INFORMATIU. Cases noves, cases velles	4
GRAMÀTICA. Les llengües d'Espanya. El valencià	6
ORTOGRAFIA. Els sons i les grafies	8
VOCABULARI. La casa. El diccionari.....	10
SABER FER. Escriure un correu electrònic	12
ACTIVITATS DE REPÀS.	13

Unitat 2

COMPRENC UN CONTE. Un nou cuiner	14
GRAMÀTICA. El grup nominal	16
ORTOGRAFIA. L'ús de x , tx i ig	18
VOCABULARI. La cuina. Els sinònims	20
SABER FER. Redactar un anunci per a la ràdio.....	22
ACTIVITATS DE REPÀS.	23

Unitat 3

COMPRENC UN TEXT TEATRAL. Vesprada de cine	24
GRAMÀTICA. El substantiu. Classes	26
ORTOGRAFIA. L'ús de x i ix	28
VOCABULARI. El cine. Els antònims	30
SABER FER. Descriure un decorat	32
ACTIVITATS DE REPÀS.	33

Unitat 4

COMPRENC UN TEXT PERSONAL. <i>Sorpresa al laboratori</i>	34
GRAMÀTICA. Gènere i nombre del substantiu. La concordança	36
ORTOGRAFIA. L'ús de v	38
VOCABULARI. El laboratori escolar. Paraules polisèmiques.....	40
SABER FER. Donar instruccions per a fer un experiment	42
ACTIVITATS DE REPÀS.	43

Unitat 5

COMPRENC UN TEXT POÈTIC. <i>Un lloc especial</i>	44
GRAMÀTICA. Els determinants (l)	46
ORTOGRAFIA. La partició de paraules	48
VOCABULARI. La sala de lectura. Paraules parònimes	50
SABER FER. Narrar en vinyetes	52
ACTIVITATS DE REPÀS.	53
Repàs trimestral	54

Cases noves, cases velles

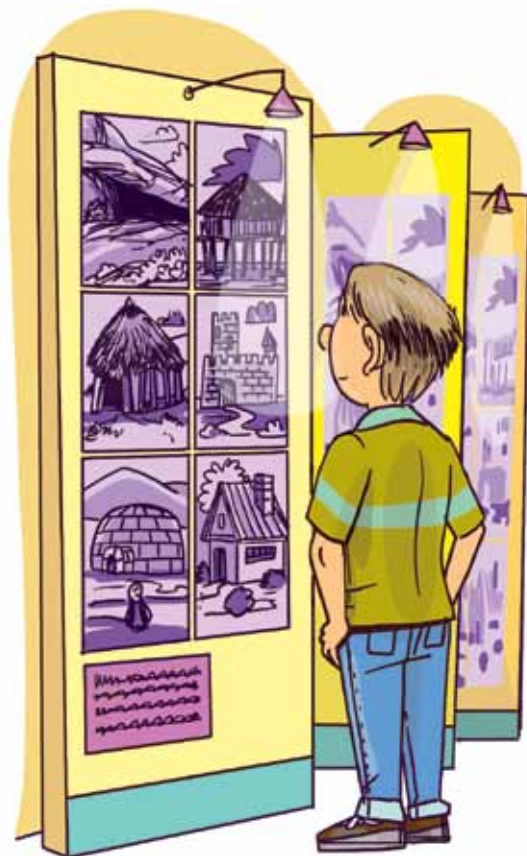
L'habitatge és una de les necessitats bàsiques dels éssers humans. Una necessitat que, en la prehistòria, solia resoldre's amb una cova... Hui en dia, però, les possibilitats són moltes. Voldries viure en un gratacel altíssim, o t'agradaria més una planta baixa? O potser una masia? N'hi ha molt on triar!

Tot i que els habitatges humans han canviat bastant al llarg de la història, n'hi ha uns quants que s'han mantingut inalterables. És a dir, que es construeixen ara pràcticament com es feia molts segles abans. És el cas, per exemple, dels iglús i els palafits. Coneixes aquests tipus de cases?

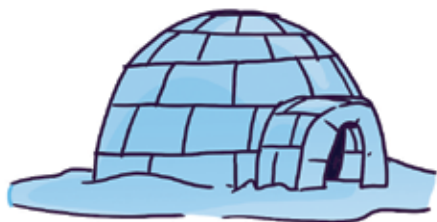
Els iglús són els refugis que es construeixen amb neu o gel a les zones polars. Tenen forma de volta i mides diferents. No és fàcil trobar diferències entre un iglú modern i un altre d'antic!

Els palafits són cases construïdes sobre l'aigua, ben recolzades en pilars o estakes. Aquest sistema, emprat des de l'antiguitat, s'usa encara en molts països de l'Àfrica del Sud i d'Àsia. I sovint amb els mateixos materials que abans: fusta i canya.

Ja veus que no tot canvia amb el temps!

1 Escriu el nom de cada tipus d'habitatge.

2 Relaciona cada habitatge amb els materials que s'usen per a construir-lo.

iglú

palafit

fusta

neu

canya

gel

3 Repassa la lectura i completa la descripció d'aquests habitatges.

- Els són els que es construeixen amb o a les zones .

- Els són construïdes sobre l', ben recolzades en o .

4 Escriu cada paraula al seu lloc.

refugi • masia • habitatge • cova

- ► Qualsevol tipus de casa on es pot viure.
- ► Habitatge excavat a la roca.
- ► Lloc on algú es recull per protegir-se.
- ► Casa de camp on hi ha animals, terres de conreu, pastures, boscos...

5 Subratlla. Què vol dir la frase *No és fàcil trobar diferències entre un iglú modern i un altre d'antic?*

- Que són molt diferents.
- Que són iguals.

Les llengües d'Espanya. El valencià

RECORDA

A més del castellà, que es parla a tot Espanya, hi ha zones on es parlen altres llengües, com ara la Comunitat Valenciana on es parla en valencià. Llevat de l'èuscar o basc, totes les llengües que es parlen a Espanya provenen del llatí.

El **valencià** té uns sons, unes lletres i unes paraules pròpies que el diferencien de la resta de llengües d'Espanya procedents del llatí.

1 Assenyala una comunitat on es parla cada llengua.

2 Escriu. En quina llengua parla cada xiquet?

3 Completa. Quines dues llengües són oficials a la Comunitat Valenciana?

- Les llengües oficials de la Comunitat Valenciana són el i el .

4 Completa el text amb l'opció de cada parell que uses normalment.

carlota safanòria

tomaca tomata

ensalada amanida

fulles d'encisam

fulles de lletuga

panís

dacsa

Un plat deliciós

Hui la mare ha preparat la meua
preferida. La base eren unes
tendríssimes. A continuació, hi havia uns trossos de
 rojos i lluent, que esclataren a la boca.
Per damunt, una pluja de filets de
ratllada, d'un color taronja viu. I finalment, uns
grans de cruixents i daurats. Que bo!

5 Escriu en castellà el nom dels quatre ingredients del plat anterior.

6 Digues una altra manera d'anomenar aquests elements.

■ rentadora ►

■ patata ►

■ préssec ►

■ mirall ►

■ escombra ►

■ vermell ►

Els sons i les grafies

RECORDA

Les lletres o **grafies** són els signes amb què representem els sons per escrit. Hi ha sons que es representen amb una sola lletra i d'altres que poden ser representats per més d'una. De vegades, una lletra pot representar sons diferents. Altres vegades, dues lletres juntes, els dígrafs, representen un únic so.

1 Classifica aquestes paraules segons el nombre de lletres que contenen.

- cometa carpeta rellotge tresor color torneig
- tassa llibre carro formatge tauleta cambrera

5 lletres

6 lletres

7 lletres

8 lletres

2 Escribe les paraules representades.

3 Completa les normes amb les grafies necessàries. En acabant, posa com a exemple les paraules de l'activitat anterior.

- El so de la *essa* sorda es pot representar amb les grafies , , i .
Per exemple: , ,
, .
- El so de la *essa* sonora es pot representar amb les grafies i .
Per exemple: , ,
, .

4 Encercla les grafies segons el codi de colors.

una grafia i un so

una grafia i diversos sons

dues grafies i un so

una grafia i cap so

tj	b	s	t	ll	g	r
a	n	c	ny	m	h	

5 Escribe paraules en què la grafia proposada represente sons distints.

grafia **g**

grafia **s**

grafia **c**

La casa. El diccionari

1 Encercla el tipus de casa que es veu en cada dibuix.

edifici

cases adossades

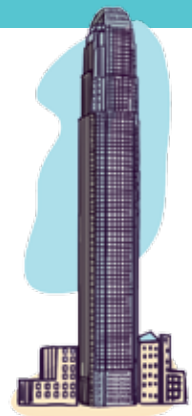
xalet

masia

bloc de pisos

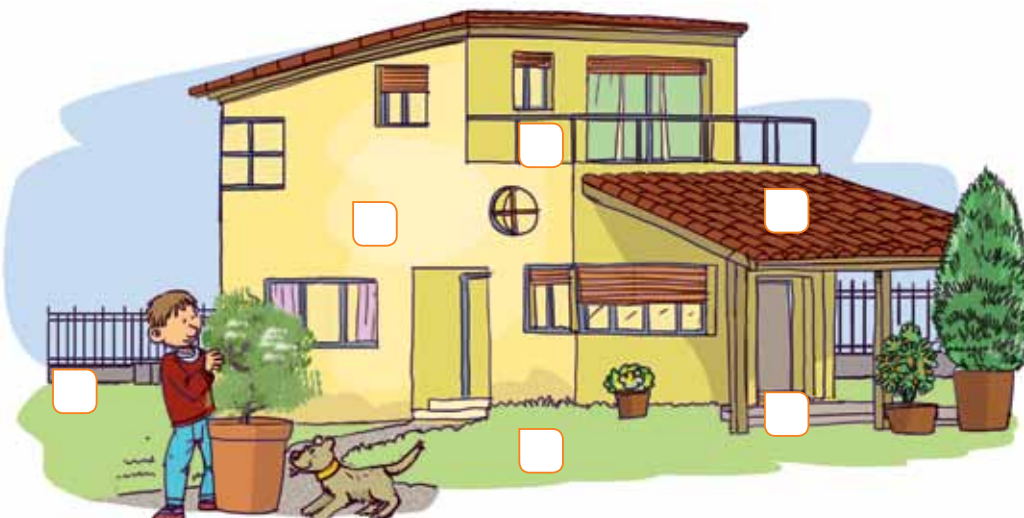
mansió

planta baixa

gratacel

2 Identifica en la imatge les parts de la casa que s'indiquen.

1 Façana

2 Jardí

3 Porta

4 Tanca

5 Terrassa

6 Teulada

3 Respon. En quina part de la casa trobaríem aquests parells d'elements?

Un penell

Un parallamps

► A la

Un para-sol

Una gandula

► Al

Un pany

Un picaporta

► A la

Un balcó

Una finestra

► A la

4 Escriu la frase feta completa i marca el significat correcte.

Tirar la per la ►

☐ Fer una despesa moderada.

☐ Fer una despesa extraordinària.

5 Encercla el dibuix que correspon a cada definició.

canal s. f. Conducció que recull l'aigua de pluja de la teulada.

cornisa s. f. Element que sobreix de la part de dalt d'un edifici.

6 Pinta la forma amb què buscaries en el diccionari les paraules destacades.

- Hem guardat les **cadires** velles al terrat.
- **Comprarem** més plantes per al jardí.
- **He canviat** la persiana del garatge.

cadira

cadires

comprarem

comprar

he canviat

canviar

7 Relaciona cada tipus de diccionari amb l'exemple corresponent.

Els diccionaris generals expliquen el significat de les paraules.

obrir v. (*separar, permetre l'accés, desplegar*) to open.

Els diccionaris de sinònims i antònims proposen paraules amb el mateix significat i amb un significat contrari.

obrir v. Apartar o traure allò que tapa o cobreix una cosa: *obrir un armari*.

Els diccionaris bilingües indiquen com es diu una mateixa paraula en dues llengües.

obrir v. SIN. descloure, entreobrir, destapar. ANT. tancar, tapar, cloure.

1 Marca una activitat que t'agradaria fer aquest cap de setmana.

2 Tria algú que voldries que t'acompanyara en l'activitat que has triat i explica qui és.

M'agradaria que m'acompanyara

3 Escriu una adreça de correu electrònic per a aquesta persona.

@.com

4 Escriu un correu electrònic a aquesta persona per contar-li el que vols fer el cap de setmana i convidar-la a participar-hi.

Adreça

Tema del correu

Per a:

Assumpte:

Text amb salutació, comiat i signatura

ACTIVITATS DE REPÀS

- 1 Anota el nom de totes les que recordes.
Quines llengües es parlen a Espanya?

A Espanya es parla

- 2 Esmenta dues llengües que utilitzes normalment i explica per a què les fas servir.

■ Utilitze el per a

■ Utilitze el per a

- 3 Fixa't en les lletres destacades en cada nom i relaciona. Quina particularitat tenen?

Germà i Jacinta

Són lletres distintes,
però representen
el mateix so.

Marcel·la i Nico

Àgueda i Quim

És la mateixa lletra,
però representa
sons diferents.

Ferran i Natatxa

Agustí i Àngela

Són dues lletres juntes,
però representen
un sol so.

Celestí i Consol